

Apostolische reis naar München, Altötting en Regensburg

Mariavesper met de religieuzen en priesterstudenten van Beieren

Homilie

Basiliek van St. Anna, Altötting

Maandag 11 september 2006

Dierbare vrienden!

Wij zijn hier samengekomen in het genadeoord Altötting, in de basiliek van de heilige Anna tegenover het heiligdom van haar dochter, de moeder van de Heer – priesterstudenten op weg naar het priesterschap, priesters, religieuzen, leden van de raden voor roepingen tot het priesterschap en het religieuze leven – om na te denken over onze roeping tot de dienst van Jezus Christus en om bij de heilige Anna, in wier huis de grootste roeping in de heilsgeschiedenis is gerijpt, onze roeping beter te leren begrijpen. Maria hoorde haar roeping uit de mond van de engel. In onze kamer komt de engel niet zichtbaar binnen, maar de Heer heeft wel met ieder van ons een plan; iedereen wordt door Hem bij de naam geroepen. Het is dus onze opdracht te leren luisteren, om in staat te zijn Zijn roep te vernemen, moedig en trouw te worden, zodat wij Hem volgen en ten slotte trouwe knechten bevonden worden, die goed hebben gewerkt met de ons toevertrouwde gaven.

Wij weten het, de Heer zoekt arbeiders voor Zijn oogst. Hij heeft zelf gezegd: “De oogst is wel groot, maar arbeiders zijn er weinig. Vraagt daarom de Heer van de oogst arbeiders te sturen om te oogsten” (Mt 9,37-38). Daarom zijn wij hier bijeen gekomen, om deze bede te richten tot de Heer van de oogst. Ja, de oogst van God is groot en wacht op arbeiders – in de

zogenaamde Derde Wereld, in Latijns-Amerika, in Afrika, in Azië, wachten de mensen op verkondigers die hun het evangelie van de vrede, de boodschap van de mensgeworden God komen brengen. En ook in het zogenaamde Westen, bij ons in Duitsland en in de uitgestrekte gebieden van Rusland geldt dat de oogst groot zou kunnen zijn. Maar het ont-

breekt aan mensen die bereid zijn arbeiders voor Gods oogst te worden. Vandaag gebeurt hetzelfde als toen de Heer door medelijden bewogen werd bij het zien van de menigte mensen, die Hem als schapen zonder herder leken te zijn – mensen die ongetwijfeld van alles wisten, maar niet inzagen hoe ze hun leven op orde konden krijgen. Heer, zie neer op de nood van onze tijd, die behoefte heeft aan verkondigers van het evangelie, getuigen voor U, wegwijzers naar het ‘leven in overvloed’! Zie naar de wereld en laat U ook nu bewegen door medelijden! Zie naar de wereld en stuur arbeiders! Met deze bede kloppen wij aan Gods deur aan; maar met deze bede klopt dan de Heer ook aan ons eigen hart aan. Heer, wilt U mij? Is dat niet te groot voor mij? Ben ik daar niet te klein voor? Vrees niet, zei de engel tot Maria. Vrees niet, ik heb u bij de naam geroepen, zegt God door de profeet Jesaja (43,1), tot ieder van ons afzonderlijk.

Waar gaan we naartoe, als we ‘ja’ zeggen op de roepstem van de Heer? De kortste beschrijving van de priesterlijke zending, die op analoge wijze voor de religieuzen geldt, heeft de evangelist Marcus ons gegeven die, als hij de roeping van de twaalf verhaalt, zegt: “Hij stelde er twaalf aan om Hem te vergezellen en door Hem uitgezonden te worden” (Mc 3,14). Bij Hem zijn en als afgezant op weg naar de mensen gaan – dat hoort bij elkaar en vormt samen het wezen van de geestelijke roeping, van het priesterschap. Bij Hem zijn en gezonden worden – dat is niet van elkaar te scheiden. Slechts wie bij Hem is, leert Hem kennen en kan Hem werkelijk verkondigen. En wie bij Hem is, houdt dat niet voor zichzelf, maar moet doorgeven wat hij heeft gevonden. Het vergaat hem zoals Andreas, die tegen zijn broer Simon

zei: “Wij hebben de Messias gevonden” (Joh 1,41). De evangelist voegt daaraan toe: “En hij bracht hem bij Jezus” (Joh 1,42). Paus Gregorius de Grote heeft eens in een preek gezegd: Hoe ver weg Gods engelen ook gaan op hun missies, ze bewegen zich altijd in God. Ze zijn altijd bij Hem. En sprekend over de engelen bedoelde hij ook de bisschoppen en de priesters: waar ze ook heen gaan, ze moeten toch altijd ‘bij Hem’ blijven. De praktijk toont het aan: als priesters, ten gevolge van hun vele verplichtingen, steeds korter en minder bij de Heer vertoeven, verliezen ze, ondanks al hun wellicht heldhaftige activiteit, uiteindelijk de innerlijke kracht die hen draagt. Wat ze doen wordt op den duur tot leeg activisme. Bij Hem zijn, hoe gaat dat? Welnu, het eerste en belangrijkste voor de priester is het dagelijks vieren van de H. Mis vanuit een diepe innerlijkheid. Als wij de Eucharistie echt vieren als biddende mensen, als we ons spreken en ons doen verenigen met het Woord dat voor ons uit gaat en met het wezen van de Eucharistie, als wij ons in de communie werkelijk door Hem laten omhelzen, Hem ontvangen – dan zijn we bij Hem.

Het breviergebed is een fundamentele manier van bij Hem zijn: daar bidden we als mensen die behoefte hebben aan het gesprek met God, maar daar nemen we ook de anderen mee die geen tijd en gelegenheid hebben voor dit gebed. Om onze Eucharistieviering en ons breviergebed hun innerlijkheid te doen behouden, moeten we ook altijd weer de heilige Schrift op geestelijke wijze lezen, en daarbij niet alleen maar woorden uit het verleden ontraadselen, maar op zoek gaan naar de troost die de Heer mij aanbiedt, die vandaag door dit woord met mij spreekt. Alleen op die manier kunnen wij

het goddelijk Woord als het actuele woord van God presenteren aan de mensen van onze tijd.

Een wezenlijke manier om bij de Heer te zijn is de eucharistische aanbidding. Altötting heeft dankzij bisschop Schraml een nieuwe schatkamer gekregen. Waar ooit de schatten van het verleden werden bewaard, kostbaarheden van historische en godsdienstige waarde, bevindt zich nu de plaats voor de waarachtige schat van de Kerk: de voortdurende aanwezigheid van de Heer in Zijn sacrament. De Heer vertelt ons in één van Zijn parabels over de schat, verborgen in een akker. Degene die hem vindt, zo zegt Hij tegen ons, verkoopt alles om die akker te kunnen verwerven, omdat er niets waardevoller is dan de verborgen schat. De verborgen schat, het beste wat er bestaat, is het Rijk Gods – dat is Hijzelf, het Rijk in eigen Persoon. In de heilige hostie is Hij daar, de ware schat, altijd voor ons toegankelijk. Alleen door deze aanwezigheid te aanbidden, leren wij pas hoe wij Hem moeten ontvangen – leren wij hoe wij te communie moeten gaan, leren wij de viering van de Eucharistie van binnen uit kennen. Ik wil hier een mooi woord citeren van Edith Stein, de heilige co-patrones van Europa, die in een brief schreef: “De Heer is in het tabernakel aanwezig met Godheid en mensheid. Hij is daar niet omwille van zichzelf, maar omwille van ons, daar het Zijn vreugde is bij de mensen te zijn. En omdat Hij weet dat wij, zoals we nu eenmaal zijn, Zijn persoonlijke nabijheid nodig hebben. Het gevolg voor iedereen die normaal denkt en voelt is dat hij zich daar naartoe getrokken voelt en daar is, zo vaak en zo lang hij maar kan” (*Verzamelde Werken* VII, 136 e.v.). Laten wij heel graag bij de Heer zijn. Daar kunnen we alles met Hem bespre-

ken, onze vragen, onze zorgen, onze angsten, onze vreugden, onze dankbaarheid, onze teleurstellingen, onze smeekbeden en onze hoop. Daar kunnen wij ook steeds weer tot Hem zeggen: Heer, zend arbeiders in Uw oogst. Help mij een goede arbeider in Uw wijngaard te zijn.

Hier in deze basiliek denken we daarbij aan Maria, die helemaal ‘bij Jezus’ heeft geleefd en vandaar uit er ook helemaal was voor de mensen en dat tot op de dag van vandaag is: dat tonen de votiefgeschenken duidelijk aan. En we denken aan de heilige moeder Anna. Zo denken we ook aan het belang van de moeders en vaders, de grootmoeders en grootvaders, aan de betekenis van het gezin als plaats van leven en gebed, waar het gebed wordt geleerd en roepingen kunnen rijpen.

Hier in Altötting denken we natuurlijk ook heel bijzonder aan de goede broeder Konrad. Hij heeft afstand gedaan van een grote erfenis omdat hij Jezus Christus geheel wilde navolgen, geheel bij Hem wilde zijn. Hij had zichzelf, zoals de Heer het in de parabel aanbeveelt, werkelijk op de allerlaatste plaats gezet, als nederige broeder portier. In zijn portiersloge heeft hij precies datgene bereikt wat Marcus ons over de apostelen zegt: Bij Hem zijn en naar de mensen gezonden worden. Hij kon vanuit zijn cel altijd op het tabernakel kijken, altijd ‘bij Hem zijn’. Vanuit deze beschouwing heeft hij de onverstoorbare goedheid geleerd waarmee hij de mensen tegemoet trad, die bijna onafgebroken aan zijn deur klopten – soms boosaardig, om hem lastig te vallen; soms ook ongeduldig en luid: allen heeft hij zonder grote woorden door zijn goedheid en menselijkheid een boodschap meegegeven, die meer waard was dan enkel

woorden. Vragen wij broeder Konrad ons te helpen de blik op de Heer gericht te houden en ons zo te helpen Gods liefde bij de mensen te brengen. Amen.

Benedictus XVI

© Copyright 2006 – Libreria Editrice Vaticana / R.-K. Kerkgenootschap in Nederland

Vertaling: dr. N. Stienstra